

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítók-
nak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak is-
mert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-térben minden gar-
mond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetilap, főtékintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzet-
tel ellátott hirdetésekért
térmeték szerint, minden
centimeter után 3 kr. szá-
mittatik.

Hirdetések a „Zemplén“
nyomdájában vétetnek föl, s
vidékről is oda intézendők.

Elvek a kommunizmus s szocializmus köréből.

(Vége.)

Nevezetesebb már a különbség, mi van a szocializmus s communismus között. A szocialisticus iskola a magános saját jogot és az örökösödési jogot nem egészen zárja ki, hanem azt ajánlja, hogy a munka s tőke egyesítessék; a szerzett javak pedig, ezen iskola szerint, melylyel valaki a szerzeményhez járul, az egyesek közt felosztassanak; a tőke tulajdonosok épen oly aránylagos részt kapjanak tőkéökhöz, mint valamely részvényes társaságban a részvényesek.

De viszont megegyeznek abban, hogy az összes társaságot egy központi hatalommal kell felruházni, melynek ellenében az egyén korlátolatlan vagy éppen megszüntettetik. Szerintök csakis a társaság képes elérni a legnagyobb vagyonszágot: — s a boldogság csak úgy valósítható, ha az egyén az összeség akarátának alá veti magát. Továbbá azon hiedelemben vannak, hogy az így szervezett társaságban a valódi szükségletek kielégítésére szolgáló javak nagyobb mértékben állíthatók elő; s az embernek elég ideje marad szellemi kiképzetésre is.

Ami politikai elveit illeti a szocializmus s communismusnak; ez a rendszerek különbözősége szerint különböző.

A szabadságot akarják mindenki kiterjeszteni, de hogy ezt valódi megállapíthassák, még más szellemi javakat is meg kell szerezniök. Az ugynevezett alkotmányosság szerintök nem egyéb ideiglenes békekötvény; s hogy ez üres liberalizmus megszüntettessék, egy rendet, ipart s szabadságot előállító rendszert kell megteremteni. A háboru helyébe, mely csak rombolásra, pusztításra vezet, a békés iparhaladás időszakát kell létesíteniök, mert csak is ezek az anyagi s szellemi boldogság előmozdítói. Hogy ezt elérhessék az emberi erkölcsöket kell átalakítani egy új nevelési rendszer által (St. Simon).

Proudhon szerint az egyének kormány alatti működése igen rabszolgai színezetű; amiért az igazi demokratikus szerkezetű államban kormányra nincs szükség. A valódi democratia nem más, mint megszüntetése minden törvényhozási s bíraskodási hatalomnak. Az államforma igazi eszménye az anarchia, a végképeni kormánytalanság, hol az egyén önállóságnak, szabadságnak örvend, semmiféle kormányrendeletnek nincs alá vetve.

Eszményi államában a legnagyobb mérvű decentralizáció foglalt helyet, t. i. az egyesülési közélet, melyben mindenki önérdékeit biztosítva látja.

St. Simon a hierarchiai hatalmat úgy tekinti, mint amely az embert rendeltetésének elérésére nem vezetheti, mert soha sem tekinti, az anyagi embert, s élv, öröm helyett sanyargatást ajánl. Korunknak arra kell törekedni, hogy a hit érzelm a népben erőssé váljék, s így az önösség megszüntettessék.

Miután a communismus s szocializmus elveit röviden vázoltuk, s amennyire lehetett világosan színeztük, lássuk valljon valósíthatók-e azok.

A comm. nem valósíthatja meg a szabadságot, mivel benne a munka, a személyi szabadságot és fejlődést eszközölni tartozik, s azt nem teheti. Az előtt egyes tőkék, a communismusban pedig a közönség tőkéje fogja a munkát nyügözni. Ebből

szabadulás csak úgy lehet, ha a munka fog uralkodni a tőkén. Ezt a szocialisták akarják, mely annyival áll feljebb a communismusnál, mivel alapnak a munkát s az egyediséget fogadja el.

A comm. megszüntetné a versenyt az emberek között; a munkást geppé aljasítaná le, kinek egyedüli kötelessége volna a kiszabott munkát végzeni. Ily comm. állapotban nem igen történnének feltalálások; az ember kevesebbet teljesítene, mint más különben.

Megszüntetné az egyéni szabadságot; az egyéneknek nem volna szabad itt gondolkozni, csak teljesíteni azt, mit az igazgatóság parancsol. Nem volna joga senkinek kivonni magát a munka alól; nem mondhatnák egyesek: gyűjtöttem eleget, most henyélés közt töltöm el napjaimat, itt rabszolga módra kellene dolgozni. Takarékoskodni senkinek sem lehetne, mert ez már az egyenlőség rovására történné. A comm. az élvezetek különböző nemeit eltörölné. Szóval egyhangúság uralodna itt egész az undorodásig.

Megszüntetné a családi életet, mert az állam venné át a comm. szervezetben a szülői szerepet, az anyának gondja csak addig volna gyermekére, meddig őt az anyatejtől eiválaszthatná; ezután megszűnnék minden vérségi kötelék, nem lenne szabad őket jobban szeretni, mint másokat. — A családi kötelék megszüntetésének egyik veszedelmes következménye lenne még a tulnépesedés.

A kommunizmust létesíteni nem lehet, s míg az ember ember lesz, nem is fog lehetni, a társadalmi összhangot mindig megfogja zavarni az önzés, irigység.

A comm. s szocialis törekvések nem maradtak el azért minden haszon nélkül; figyelmeztették a társadalmat a hibákra, rá mutattak a sebére, melyek sajganak. De hogy miképpen lehetne ezen segíteni, azt még eddig nem fedezték fel, mostani javaslataik kivihetetlenek. Mint fognak ezen nagy problémák megoldatni, az a jövő titka. A világboldogító eszmék megfogamzottak a keblekben; a szellemi harc tovább is fog folyni, melynek eredménye előbb-utóbb a társadalom átalakítása lesz.

KAZINCZY LAJOS.

S.-a.-Ujhely, november 16.

Valamely nemzetnek gazdagságát, nem csupán természeti tőkék képezik, hanem kútfeje még a nemzet vagyonosodásának a munka is, azaz a mesterséges tőke. De a munkának egy kis előleg kell, egy kis megtakarított tőkére van szüksége; — a földmivelőnek marhára, a kereskedőnek pénzre, hogy üzletet nyithasson. — Megtörténhetik az, hogy tőkéje nincs; de ha van hitele, segíthet magán. Méltán mondhatjuk, hogy a hitel a pénz után legalkalmasabb gazdasági élet fel-frissítésére, a forgalom gyorsítására; s hatásai abban különböznek, hogy míg a pénz a forgalmat csak bizonyos ideig, addig a hitel egész végéig közvetíti. Inkább adóssági viszonyt teremt. Megkímél a pénz fizetése, s szállítása idejétől. Annyi értéket kímél meg, mint a mennyi ércpénzt pótol; ez által a nemzeti tőkét szaporítja.

A hitel tőkéletesebb csere eszköz a pénznél. A forgalmat két fő mozzanatra szeli, vagy is két különböző idő adás vevését oly módon egye-

síti, hogy mindkettő egyetlen adás-vevési mozzanatként tűnik fel.

A hitel a nemzet közérkölciségén alapul. — Hol ez nincs, ott a hitel-intézetek sem segítenek.

A hitelintézetek a kereskedelmi világban, a forgalom kifejlődésével alakultak, oly czélből, hogy a tőkék hiányából keletkező forgalmi akadályokat megszüntessék, s abban szabályosságot, gyors közforgást létesítsenek. S valóban a heverő tőkék egyesítése, s hitel útján való kikölcsönzése czélja minden hivatását betölteni óhajtó hitel intézetnek. Ez alapja jótékony hatásuknak, ez által munkálnak haszonnal a nemzeti munkásság élesztésén.

A hitelintézeteknek hivatása igen nagy körben. Élénkítik a forgalmat, a pénz, tőke és hitel forgalmat iparszerűen közvetítik. Így azoknak a forgalmi életben kiváló helyet mutatni talán felesleges is, mert annak áldásos, mélyenható okairól mindenki, ki csak a hitelintézetek természetével, hivatásával tisztában van, meggyőződhetik. Olyan ez a gazdasági organizmusban, mint a test szervezetben a szív, ugyanazon funkciót végzi; s ha az egészséges, s működésében nem zavartatik, a többi részek épségére is következtethetünk. A tőke hitel által nyeri értékesítését, általa lesznek azok a forgalom tápanyagjaivá, rugóivá. A hitel ide vonzza a tőkét, a tőkék ezek által várják hasznosításukat. A hitelintézetek szembetűnő haszonnyújtása, nem engedi a tőkék kamatoztatás nélküli heverését. A legkissebbet is örömmel ragadja fel, hogy azt forgalomba bocsáthassa. Ha ez intézetek tőke összegyűjtési ereje szabályszerű, erős, akkor a gazdasági forgalom hiba nélküli, de ha a tőke szétárasztásában fukar ingadozó, akkor már a gazdasági organizmus hibájára lehet következtetni.

A hitel fejlődése három feltételt követel: hogy kamatot hozzon, biztosan legyen elhelyezve, s hogy bizonyos időben visszafolyva, a hitelező a felett újra rendelkezhesse. A hitel intézetek épen ezt célozzák; ezért hatalmas előmozdítói a hitel fejlődésének.

Hitel kezdetleges közzgazdasági állapotok közt nem létezik, s csak ott szerepel, hol már nagy, s élénk forgalom van. Mert a hitel gazdaság a pénzgazdaság után szokott bekövetkezni. Minél műveltebb valamely nép, minél inkább ki van fejlődve a forgalmi élénkség, annál nagyobb szerepet játszik annál a hitel.

A hitel föltétele az, hogy a kölcsönadó meglegyen győződve a vevő becsületességéről, fizetési szándokáról, képességéről. Sokszor az egyén jelleme is dönt a hitelintézeteknél. Személyi hitel különösen a kereskedelemnél tulnyomó. A személy, s dologi hitel összeolvadásából származik az üzleti hitel. Szédelő gazdasági vállalatoknál hitel alig lehet.

A hitel a munka megosztást általánosabbá teszi. Előmozdítja a gazdasági tevékenységet. Létesít nagy gazdasági vállalatokat, mert lehető általa rop. ant tőkéknek összehalmazása, melynélkül talán alapját sem vethetnék meg az üzletnek. A munkátlanságot munkásságra szoktatja. A tőke birtokosok pénzét forgalomba ragadtatja. Új tőkét teremt, s sietteti a tőkék forgását.

A hitel ezen nagyfontosságú funkciót, azon forgalmi eszközök segélyével végzi, melyeket mi hitel papiroknak nevezünk. A hitel papirok nem

birnak oly belértéssel mint az ércpénzek, de mint okmányok egy meghatározott pénzüsszegről, a bizalom fennállása mellett a közgazdasági forgalomban azon szerepre van hivatva, amire a pénz.

Mentől gazdagabb valamely nemzet, forgalmához aránylag annál csekélyebb ércpénzre lesz szüksége, s mentül hátramaradtabb, annál nagyobb mennyiségű készpénz kell neki a forgalom közvetítésére.

K—y.

A magyar ifjusághoz.

Testvérek!

A Balkán félsziget szürke sziklái pirosra festé a hősök vére.

Élet-halál harcot vív ott két nemzet.

Az egyik, melynek hazát adtuk, midőn üldözött, megvédtük midőn megtámadtatott, s mely ezért, midőn baráti jóbort nyújtottunk neki, gyilokkal válaszolt.

A másik, melylyel a félreértés következtében századokon át harcolánk, felismerte bennünk a testvér nemzetet, barátjain fogadta hőseinket akkor, midőn mindenki elhagyta, mindenki megtagadta a magyart.

És azon nemzet, mely irántunk eléggé hálás soha sem lehet, megtámadta azt, mely minket védelmezett.

Hónapok óta dul a véres harc, s a háboru borzalmai napról-napra rémesebb slakban jelennek meg.

A sebesültek jalkiáltásai áthallatszanak a szöke Dunán, s a földön, mely Árpád ivadékainak lakhelye, nem hallják azt.

Az egyik fél, mely visszautasítá barátságunkat, pártfogását kérte szabadságharcunk elnyomóinak, s nem talált süket fülekre, mert a Fehér tenger partjairól kimondhatlan mennyiségben hordják még a meg nem engedett segélyt is a Timok völgyébe.

De a derék török nép elhagyatva is vitézül küzd a veszélyes áramlat ellen. A háboru viszonyosságai által kimerítve alig bírja még betegeit is ápolni. A művelt Európában nincs egyetlen nemzet, mely iparkodnék a szenvedők fájdalmát enyhíteni.

Lehetünk-e mi hálátlanok? megfelelkezhetünk-e azokról, kik szívükre ölelték hazátlnul bujdosó apánkat?

Nem, a magyar ifjuság ily nyomorult nem volt s nem is lesz soha! Nem engedi meg azt, hogy az utókor megvesse a lovagias magyar nemzetet! Mi összerakjuk filléreinket, míg fillérekből eszrek lesznek, s elküldjük oda, hol segélyért kiált a szenvedő.

A zászló, melyet a magyar ifjuság vesz kezébe nem bukhathat el, s mi megmutatjuk török testvéreinknek, hogy e kalmár időben is tud a magyar áldozni, ha magasztos eszméről van szó.

És a magyar ifjuság nem engedheti meg, hogy valaki által megelőztessék, a magyar ifjuság féltékeny e dicsőségre.

Testvérek!

Szervekedjétek! Alakuljatok bizottságokká, s aztán indítsátok meg a gyűjtéseket a török sebesültek részére; keressétek fel a koldusok kunyhóját, a gazdagok palotáit; ne legyen falu, puszta, ne legyen viskó, hol gyűjtő-ívetekkel meg nem jelentek; rendezetek tánczvi-

TÁRCZA.

Szin-csere,

vagy

Hecczből.

— Humoros elbeszélés. —

Irta: Farkas Bertalan.

Az atyus fellegvárai még nagyobbra nőttek, amint Fipszky & comp. az ő „gyönyörűségei” körül a táncz után is sürögtek-forogtak.

Lovagjaink ugy „csapták a levét”, hogy Bonifác ur az elébbi calamitást mihamar elfeledte. Az öregnek eszeágában sem volt a felett tusakodni, hogy hát kik és mik: Fipszky, Csutorássy es Bördöczy. Hiszen csak rájuk kell nézni, s rögtön beláthatja a bolond is, hogy ezek nem mindennapi gyerekek.

— Szép nagysádnak hősege van, szabad kipirult azczára az elébbi érdekes halványságot visszavarázsolnom? — Fipszky könnyedén kezdte legezgetni a Czilike kipirult arcocskáját.

galmakat, hangversenyeket, sorsjátékokat, amint viszonyaitok engedik.

S hogy az összeg impozans legyen, küldjétek hozzánk (Gyűjtő-bizottsági iroda, Zöldfa-utca 31-ik szám), s mi azt hirlapilag nyugtázva, eljuttatjuk rendeltetése helyére.

Testvérek!

Nem biztatunk, nem lelkesítünk benneteket, hiszen eléggé lelkesít szándékunk tisztasága.

Tegyetek meg mindent s mi lehet, egy pillanatra se tévesszétek szem elől, hogy ti magyar ifjak vagytok.

Budapest, 1876. november 2.

A budapesti két egyetemi ifjuság nevében:

SZÜCS GYULA, LUKÁCS GYULA, SOÓS JENŐ,
elnök. pénztárnok. alelnök.

Levelezés.

— A „Zemplén” szerkesztőségének. —

Tekintetes szerkesztő ur!

Aligha olvastam valaha kedvesebb tárgyról, mint a sátoralja-ujhelyi fiatal dalárdáról, melynek ügyében Hornyay Kálmán dalár-egyleti elnök ur a „Zemplén” 39 számában egy cikket intéz a közönséghez. Örömmel üdvözlöm az új testületet, és szívesen kívánok annak hosszú és virágzó életet!

Minthogy pedig ama cikk a közönséghez szól, szabadon elmondani azon körülményről néhány szót részemről is, mint aki legszebb s legbecesebb élményeimet mindenkor a dal mezején találtam, és aki annak művelésével sokat foglalkoztam; de amit ez idő szerint folytatnom helybeli híveim kicsi száma miatt — fájdalom! — nem lehet.

Jelzett cikkben mondatik, miként az ujhelyi dalárdának 24 tagja van; vajmi csekély szám az Ujhelyben! Hiszen az én énekkaraim Abarán 44, Szürnyegen 38, Hardicsán 42 tagból állottak; mi pedig a különbség Ujhely és e községek bármelyike között is?!

Jól esik azonban remélnünk, hogy az ujhelyi művelt közönség ösztönszerűleg teszi magáévá és lelkesen karolja fel e nemes és szent ügyet, mely ugy a kartagok, mint megyei székvarosunk nevére bizonyosan csak dicsfényt sugároz; s reméljük, hogy a dalár-egylet tagjainak száma mihamar legalább is megkétszereződik; — és akik sajtáságos okok miatt az egyletbe nem léphetnének, azok az anyagi támogatást nem vonadják meg attól.

Minden alkalmas és beválható egyéniségnek pedig tapasztalataimból elmondhatom, miként különb helyütt nem töltethi üres idejét, mint az ének-tani gyakorlatokon, hol gyönyörködni és gyönyörködtetni tanulunk; hol a szív felvidul, a lélek művelődik, az izlés finomul, a hangképesség fejlődik, s az egész szellemi valonkat a dal mennyei varázsa hatja át; — és aztán számításba veendő az is még, miként megtörténik, hogy az énekorakon jelennek meg kitünő vendégek is, akik előti szerepelhetni végtelenül szerencséseknak érezzük magunkat; nem másként áll a dolog a tanoda falain kívül — magányban, baráti körben, összejövetelek, házi, társadalmi ünnepélyek alkalmával sem, ha az ének-tudományban jártassággal bírnak.

Mit mondjak a testületi kirándulásokról s az azokkal együttjáró multságokról, amidőn vidéket látunk, jelentékeny személyiségekkel találkozunk, és nem ritkán olyanokkal kötünk ismeretséget, barátságot, akik az életpályán sok hasznunkra lehetnek?

Czilike mosolygott, ki tudna erre felelni?!

— Le van foglalva a következő tánczokra? — szolt ujra lovagunk, „zwikker”-jét könnyedén felcsipetve.

— A cotillionra gróf Billegivel voltam „engagirozva”; de . . . .

— De . . . kapta meg a szót Fipszky.

— Hirtelen rosszul lett, s kénytelen volt eltávozni — sottogta Czilike.

— Ah, mily okosan tette — kiáltott fel Viktor, — tehát egész éjjel . . .

— Rendelkezésére állok — sottogta ismét Czilike, — s szeméit szemérmesen szegezé a földre.

— Nagysád engem véghetetlen boldoggá tett.

— Uram! önnek kevés igényei s vágyai lehetnek, ha ily hamar boldognak érzi magát.

— Lehet-e ennél többet kívánni? kiáltott ujra az entuziaszmusba jött Fipszki, s gyöngéden érinté a nő reszkető kezét. — Hamar jött biz ez; de hát tudni kell hozzá . . . Mennyire fognak irigykedni barátaim: gróf Bidics, báró Hiczki, stb. stb. — Igen, irigykedni fog az egész bái közönség.

Fipszky a bárókat, grófokat kész lett volna még a holdvilágból is mind összehordani, csak hogy a Czilike szívét megnyerhesse. Tudta, hogy használ,

Oh azon sokoldalú élvezeteket elbeszélni gyenge az emberi nyelv: — azokat csak érezni lehet, édesen érezni a sirig! Azért hát a költő szerint: „Dalra, kit az ég dallal megáldá!”

Minthogy pedig a testületi élet tetemes kiadásokat igényel, minők a tanári díjazás, tanhelyiségi bérlés, darabok, dallamtárak, világító-eszközök megszerzése stb. szükséges költség: a dalár-egylet részére im ide rekesztve küldök tehetségemhez képest 1 firtot azon kérelemmel, hogy méltóztatás az illető helyére származtatni.

Teljes tisztelettel maradván

Magyar-Jesztreb ndvemberhóban 22. 1876.

EREÉLYI SÁNDOR,
ref. lelkész.

HETRŐL-HETRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Főtczánk köveze, mint annak idejében jeleztek is, a forgalomnak átadatott. Ami az arra felhasznált anyagot illeti, régebben elmondtuk nézteinket, de mellé hangsúlyoztuk azt is: hogy a vállalkozó kifogástalan munkát teljesített. Ez azonban csak erkölcsi nyereség rá nézve, míg anyagiról szó sem lehet, de igen is veszteségről, mely a vállalkozót érzékenyen sújtotta. E tárgyulag — mint tudjuk — az illető kárpótlásért folyamodott a képviselőhöz, de az — bár méltányolta folyamodó kérelmét — azt érdemlegesen tárgyalni arra az időre halasztá, midőn a vállalkozó további közeleztetése (apró javítások) megszűnnek. E határidő jövő év május-havában telik le, s így nagyon is hosszú annak, akinek émi kell, s ez időszertint nincs más forrása, mint azon kis összeg, mit kárpótlás fejében nyerni remél. Hisszük: hogy a képviselőtől újabb tárgyalás alá veszi folyamodó kérelmét, s ha a kárpótlás megadható, megfogja azt szavazni az említett határidő eltelte előtt, s ez által meg méltányosságot gyakorol, egyszersmind lekötelezi magának az illetőt jövőre nézve. — ki mint tudjuk — a további burkolásra is készséggel fog vállalkozni.

Értesítés. A magyar orvosok és természetvizsgálók Előpatakon tartott XVIII-ik nagygyűlésének beirt tagjait tisztelettel értesitem, hogy ugyan e nagy gyűlésnek nyomtatva megjelent munkálatait Sztupa György pénztárnok urtól (Budapest, VIII. kerület szénatér) f. évi novemberhó végeig — a mennyire a példányok már is korlátolt mennyisége megengedi — egy forint isomagolási és szállítási díj beküldése után, postár bérmentesen átvehetik. — Budapest, 1876. nov. hó. 4-én tartott állandó kp. választmányi ülés megbízásából. Dr. Gerlőczy Gyula, az áll. kp. választmány titkára.

A kath. népiskolák ügyeinek tárgyalására összehívott bizottság feletti elnöklet czéljából a bibernok primás e hó második felében megy Budapestre. Azon bizottság, mely a püspöki kar megbízásából mult hó 22-én Esztergomban gyűlt össze, következőkről tanácskozott: a törvény által követelt egységes tantervről, mely az összes katolikus iskolákra kiterjedt, s az iskolákban használandó tankönyvek megjelölésére s revisiójára vonatkozó javaslatról. E bizottság tagjai voltak Lájér István kanonok és egyházmegyei tanfelügyelő, Kubinszky Mihály, püspök és kaloccai egyházmegyei tanfelügyelő, Novák Antal szatmári kanonok és egyházmegyei tanfelügyelő és Mócsy Antal kaloccai kath. tanítóképző-intézeti igazgató. A bizottság tagjai már befejezték működésüket s Esztergomból hazatértek.

ha magas összeköttetéseit mind elsorolja, akár voltak, akár nem. Megérzi az ember az ilyet.

Fipszkyvel „egyhurron” pendültek Csutorássy és Bördöczy is. Ők is ugyancsak ütötték a „vasat.”

Mintha csak látták volna az ezreseket, mik a Bonifác ur „gyönyörűségei” uszályukhoz vannak ragasztva.

Hogyne, mikor az öreg százötvenezerig áll! Azt mondják, kiki meg szokta lenni a maga pártját.

Patvar tudja: igaz-e ez!

Elég az hozzá, hogy Fipszkynek, ugy látszott, rendben van a szénája. Erről tanuskodott a Czilike zavart mosolygása. — Hanem hát Bibike igen gyakran felelte, ha csak a fél szemét is Fipszkin; Milike meg ugyancsak szeméztelte Csutorássyt.

Igy aztán Bördöczynek hoppon keiltet volna, maradni, — pedig ő érezte meg legjobban az ötvenezres szagát.

Eh, nem lehetnek igazságtalanok az istenek!

— Hahaha! . . .

— Hahaha! . . .

— Hahaha! . . .

A „champagner-es üvegek felszakgatott du-

Vas
óra köző
szerencsé
vezető ut
uton jár,
akkor ve
tőle pár
lélekjelen
mekét az
mozdony
a lógósló
lábát tör
semmi s
visszatér
szenvedet

A f

25-én ez

az idei s

a legpess

rendes év

legfeljebb

a lokális

igen kevé

kedett a

például 1

gyasztotta

szágban a

get illető

mondani,

idei bor

alatta ál

most nag

kednek. A

lesz a ma

Uj z

zenemű ke

Gyulától s

székely né

kérobán

leggyakrab

Szatmár k

bort ittan

Csicsaékná

Szeretlek

tóba. 6. A

kisértelet

A

következő

v e g: +

Ilona. Köl

Beszély.

(

hónap. XI.

— A kis

tokban. —

aszlat: „V

Ferencz.)

cziczus ál

szély. (Bo

Sakkfeladv

R a j z o k

törkos. —

— Tenger

A test

Főolvas

a

Leme

szinü hold,

gasza sem

comp. hah

— Ha

szén belém

— Ha

a barna —

—Ha

— E

Haha

dom, hogy

— B

enyimmel

— B

enyimmel

Erre

— P

mincezer s

hármán sz

azt is lát

férjre aspi

— S

Bördöczy,

koltak vele

— T

juk nemesl

fácshoz viz

Vasuti szerencsétlenség. Hétfőn este 6 és 7 óra között a Nagy-Károly és Reszege közti vonalon szerencsétlenség történt. A homályban a Válságról vezető útról egy földművelő azon hitben, hogy jó uton jár, a pálya uton Károly felé ajtott, ahol csak akkor vette észre tévedését, midőn a vonat alig volt tőle pár száz lépésnyi távolságra. A szegény ember lélekjelenetét el nem veszítve, a kocsiból három gyermekét az arokba dobva, maga is leugrott — és a mozdonyvezető éberségének köszönhető, hogy csak a lógósó lett elgázolva. A szegény ember egyik lábát törte, de a gyermekeknek, kik a hóba estek, semmi sérülésük sem történt. — A vonat pedig visszatérván Károlyba, ezáltal 50 perc késedelmet szenvedett.

A franciaországi szüret. Bordeauxból október 25-én ezt írják a szüretéről: Mennyiség tekintetében az idei szüret igen rosszul ütött ki. Az eredmény a legrosszabb várakozásnak felelt meg; a rendes évi termésnek csak egy negyed részét vagy legfeljebb egy harmadát teszi. Ha tekintetbe vétetik a lokális fogyasztás, kitűnik, hogy kivételre csak igen kevés marad. Utóbbi években rendkívül emelkedett a bordeauxi borok fogyasztása. Angliában például 1870-ben 40 százalékkal több bordeauxit fogyasztottak, mint 1875-ben; úgy hogy Franciaországban a borkészlet most igen csekély. A minőséget illetően még nagyon nehéz határozott ítéletet mondani, de azt már is észre lehet venni, hogy az idei bor érettség, simaság és zamat tekintetében alatta áll az 1874. és 75-ikének. E két év természetesen most nagyon keresik s az árak rohamosan emelkednek. A ros bordeauxi szüret bizonyára befolyással lesz a magyar borok árára.

Uj zeneművek. Táborosky és Parsch nemzeti zenemű kereskedésében Budapestre megjelent: Erkel Gyulától Soldosné kedvelt dalai. Hat eredeti és székely népdal, melyeket Soldosné assz. a „Leány kőröben“ és más színművekben a népszínházban leggyakrabban szokott énekelni. 1. Körül van a Szatmár kerítve. 2. Kerek az én kalapom. 3. Vörös bort ittam az este. Ragyogó csillagom galambom. Csicsáéknál ég a világ. 4. Szeretlek angyalom. 5. Szeretlek angyalom. 5. Székely nótá: Tiadfalvi halas tóba. 6. Azért jó disznótör. Énekhangra zongorakísérettel (vagy zongorára külön). Ára 80 kt.

A „Magyarország és Nagyvilág“ 42. száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: † Gr. Prokesch-Osten Antal. — Országihóna. Költ. (Illyés Bálint.) — Egy boldogtalan nő. Beszély. (Turgenyev Iván.) Folyt. — A tizenkét hónap. XI. November. — Meghajtott róka. (F. J.) — A kis torkos. (F. J.) — Tengerszem a kárpátokban. — China gazdasági viszonyai. — Olvasóasztal: „Vessselényi Ferenc összeesküvése.“ (Irmei Ferencz.) — Színház és zene. (Nemo.) — Szobaciczus álma. (F. J.) — Betyár időkből. Költői beszély. (Boruth Elemér.) Vége. — Különfélék. — Sakkfeladv. — Képrejtvény. — Szerk. üzenetek. — Rajzok: † Gr. Prokesch-Osten Antal. — A kis torkos. — Meghajtott róka. — Szobaciczus álma. — Tengerszem a Kárpátokon.

Csarnok.

A testgyakorlat, mint nevelési eszköz.

Főolvasó a s. a. -új helyi gymn. tanulóknak, nov. 11-én 1876. Kovács János.

Lement a nap, felhők között bujkál az ezüstszínű hold, sötét a láthatár; szerény lakomban ég

gasza sem ütött nagyobb zajt, mint a Fipszky & comp. hahotája.

— Hahaha! Tudjátok-e, hogy a szőke egészen belém bolondult — kacagott Fipszky.

— Hahaha! Tudjátok-e, hogy én belém meg a barna — kontrázott Csutorássy.

— Hahaha! brugóztott Böndöczy, belém meg a...

— En passent! zudult reá a másik kettő.

Hahaha! szoritotta Fipszky, én már azt is tudom, hogy az enyimmal harmincezer jár.

— Bagatell! fitymálódzott Csutorássy az enyimmal negyvenezer.

— Bliktri! vágta le őket Böndöczy — az enyimmal ötvenezer.

Erre aztán nagyot nézett a másik kettő.

— Patvar vigye! kiáltott fel Viktor; harmincezer se' megvetendő. — Halljátok tehát! Mindhárman szegény bankrotirozott ördögök vagyunk; azt is láthatjuk, hogy a Fityfirty donnák „uri“ férjre aspirálnak.

— Szent igaz! erősítették Csutorássy meg Böndöczy, — egy csöppbe mult, hogy ki nem rukkoltak vele.

— Tudjátok mit? Holnap zsebünkbe nyomjuk nemeslevelünket, s beállítunk Fityfirty Bonifácához vizitre.

a világ, s mint ragyogó csillag barna éjszakában, fényt hint maga körül; lassan haladó fali óram ezt mondja: kity-koty, halad az idő.

Ugy van, futnak a visszaidézhetlen percek; két ezer évvel előbb is ezt mondja már a római költő, s hogy neki igaza volt, s utána nekem is, ki tagadhatná? Egy pár órával előbb még a tornateremben voltam, s ime most íróasztalomnál az ember eredetéről, s a tornászatról gondolkoztam.

Előttm a biblia sokat mondó össz-vissza bölcseségével azoknak, kik tudni akarnak ott, hol csak hinni lehet, s nem hisznek ott, hol mások tudnak vagy hisznek.

Láttam, tehát tudom, mint ugrádoztak és kusztak tanulóink, egyik itt, másik ott a torna-eszközökön. Bezárva hever előttem egy-két könyv, melyiket nyissam fel? kinyitom a bibliát, hisz tudni-vágyom, mint adja az elő az első emberpár keletkezését. Isten teremté az első emberpárt a föld-agyagából, mondja ez; tehát épen ezt úgy, mint gyermekkorunkban tanulóink; többet s bizonyosabbat, úgy tetszik, ma sem tudunk ennél. Boldog gyermekkor, midőn benned még hiszünk és remélünk nem tudván azt, hogy az ember emberhez hasonló majom lasanként történt módosulása által keletkezett. De igaz-e ez? Nézzük csak az ember eredetéről szóló egyéb elméleteket, hisz némely férfit nem akar kielégíteni a biblia már; mert többé nem gyermek, s ujat kíván tudni. E törekvés helyes, hisz küzdés a férfi disze; de ide vágólag nem akarunk teljes hitelt adni azoknak, kik a bibliát elvetik, s szakítanak az ártatlan hívő gyermekkorral. Teszszük e bizalmatlanságunkat azért; mert az ilyeneknek ősei egykor mint csimpanzok gub-bakodtak valamely őserdő fagalyain. A majomról pedig tudjuk, hogy ravasz; így utódai sem megbízhatók egészen, már csak azért sem; mert az alma nem messze esik fájától.

Halljuk azonban, mit mond O k e n, jó az ilyeneket is tudni; ő azt állítja: hogy az első ember a tenger iszapjából támadt; R e i c h e n b a c h ezt nem fogadja el, hanem azt mondja: hogy az első anya állat volt; mert a föld, melyből az első ember támadt állat volt. Baumgärtner a medvékből, majmokból fejlődött az embert. M a i l e t pedig valami haiból; mert a mesés vízi nymphák, e tengeri kisasszonyok nem mások, mint felig átvátozott halak. L a m a r c h szerint hasonlólag a polypokból lett az ember kifejlődve. E nézetet a legújabb embereredetet kutató Darwin genialisnak mondja; jó de evvel együtt higgyük el, — ha bírjuk — hogy Ovid költeményei nem költemények, hanem komoly igazságok.

A németeknél, kikben pedig mennyire bizhatik a magyar, minek említeni; a németeknél mondom V o g t tette magáévá e tudományos kérdést; de ő nem eredeti, hisz melyik német tudós az, ki nem utánazná az angolokat, francziákat? Földolgozásra, s nem teremtésre született a német. E kutatás első eszméje azonban még az angolok, vagy francziáké sem; mert a Caesarok korában 1800. évvel előbb emlegették már e kérdést. Így csak a név új, mely a kérdést bolygatja, de divatszzerűen fejt meg, s ki nem elégti még azokat sem, kik örömmel származnak a majomtól divatból.

A kinek tetszik, fogadja el ez újabb meséket; mi nem levén bennök történeti bizonyosságot, azt tartjuk, hogy erkölcsi és szellemi tulajdonaiban ma is csak hasonló a gorilla őseihez, s nem ember; s aztán ma sem más a lepke, mint akkor volt, midőn legelőször lett a lég leüthető szárnyas csil-

— Nos, tovább... vágott közbe a másik kettő.

— Mit tovább! — szolt Fipszky; a „tovább“ magától jön. Kiki folytatja, amit megkezdett, s tovább bolondítja a „magát“.

— De hát végre is mire megyünk ezzel? — okoskodott Csutorássy.

— Persze! — erősité Böndöczy.

— Csudálom, hogy képesek voltatok fejenkint száz-száz ezer forintnak a nyakára hágni; és most nem látok tovább az orrotoknál.

Csutorássy szemével végig mérte a Böndöczy orrát, Böndöczy még a Csutorásiét: hogy melyiké hosszabb... melyikök lát messzebb.

Mind a kettő jó — darab volt.

— Nos, hát mit gondolsz? — szoltak azután egyszerre.

— Oda visszük a dolgot, — válaszolt Fipszky tudományos arccal — hogy az én keblemre borul Czilike, a Valérera Bibike, a Lacziera meg Milike. — Ha aztán ez meg lesz, az öreg Fityfirty kitarja felettünk mind a két kezét, s megáldja a triumvirátust.

— Ez annyi, mint „elvenni“ őket — szolt Laci ámolgyogva.

— No igen! s mi van ebben?

— Hiszen, semmi sincs, — hiszen talán ez is a

laga. Madách hőse, Ádám, mondjam-e hogy külön külön alakban, mindig egy, az örök ember?

De ne beszéljünk többet ezekről, kérdjük inkább ezt: mint és mikor kezdtek tornászni az emberek?

Mindennek, a mi keletkezik, megvan a története: van ez a tornásztnak is. Szép egyenes testállása az embernek megfelel azon szép és saját tulajdonoknak, melyeknek csiráit teremtése alkalmával belé oltá az alkotó; s hogy tulajdonainak csak csiráit kapta és bírta az ősembervilág, mindenki tudhatja azon különbségből, mely a valóban művelt és műveletlen népek közt van. Már ha ez áll, úgy önként következik, hogy nemcsak a szellem idomítható; de a test is, melynek lehető idomítása nem egyéb, mint az, mit testgyekorlatnak nevezünk.

A föld kerekességét száz és száz különféle népek lakja, tudjuk; de az sem rejtett előttünk, hogy némelyek mind a szellemi, mind a testi fejlettség, ildom, meglepő fokán állanak, s ez által, csiszolt gyémántként különböznek a műveletlen népektől. Azonban, hogy ok sem voltak olyanok társulásuk első századaiban, onnan is következtethető; mert tapasztalás közzörüköve a szellemnek, mint munka edzi az izmokat, a mi az egészről áll, állni kell az egyesről is; a mi ügyvéljük, azt teszi, hogy testileg és szellemileg művelhető a társadalom minden egyes tagja.

A szellem rendszeres fejlesztéséről régen gondoskodtak; de nem rendszeresíték a test idomítását olykorán az emberek, bár ősnomáival ennek is találkoztunk már, eleve úgy az egyeseknél, mint egész családoknál.

A legrégebbi időkben, midőn még az emberek nem vesztek el természetességüket; mert az idő, s éltök rövidege miatt nem térhettek el annyira azon természeti állapottól, melyben földi pályájukat futni kezdék; így nem volt más azoknak élete, mint küzdés, harc a természet, állatok és önmagok ellen. E harcot azonban igen kéietlen, így nagyon is kezdetleges fegyverekkel harcolák; de az időjárás, vagy az elemek ellen sem óvhatták meg őket mesterségesen készített paloták, vagy hajlékok; így az eső, vihar, vagy hideg tépte, verte őket szabadon. A hideg ellen sem óvhatták másként magukat, mintha önkézüleg, egyik vagy másik állatot leüték, s annak lerántott bőrébe burkolóztak úgy kikészítetlenül, mint az az állaton volt. — Élelmi forrásaik sem voltak mások mint az erdők, vagy mezők izletes gyömolcsei, azok vadaival; tudjuk s következtetnünk is lehet, hogy a folyók és tavak állatait sem veték meg, hanem azokat kifogdák, s velők szükségüket elégték. Akár a vadak elejtése, akár a halaszat, vagy rákászat nem tekinthető másnak harcnál; harc, s kiválólag vézes harc lehetett a vadak külön egyedeinek elejtése, vagy azok támadásai ellen való önvédelem.

Ha tehát az első emberek életmódját tekintjük, fei kell tennünk, hogy testi erejük volt; ezt követelte helyzetök is; mert másként, hogy szállhattak volna harcra a szilaj vadakkal, melyekkel léptenyomon kelie találkozniok; de kényszeríté erre őket éhes gyomruk is.

Fegyvereiket nem késziték művészek, hanem magok, vagy a természet; így azok nem lehettek mások, mint dorongok, kőbalták, paritytyák; ezeket pedig, hogy sikerrel forgathassák, okvetlenül erőre volt szükségük. Hihető, hogy gyakran így is megtörtént az, hogy nem a vad, de támadója huzta a rövidebbet. Ez, hogy minél ritkábban eshessék meg, elgondolható, mint gyakorolták magokat az embe-

czélunk; hanem hát, tudná az ördög megszokni a házaseletet! ellenveté Csutorássy. Hova lenne akkor ez a gondtalan „üres erszényes“ aranszabadság?

— Oh, te ártatlan blrka! szolt Fipszky mosolyogva; — hiszen ha jól megkoppasztottuk a „vén tuzokot,“ mi könnyebb mint k e r e k e t o l d a n i? Egy ugrás, és Amerikában szedjük fel magunkat.

— Pompás! — harsogtak amazok.

— De elég számár lesz-e az öreg, magát rá szedetni? szolt Böndöczy kétkezőleg.

— Ez már az én dolgom lesz! válaszolt Fipszky. Házassági szerződést kötünk a vén bagolylyal.

Fityfirty ur figyelni kezdett ott hátul.

— Pompás, isteni! zudultak fel a companisták.

— Tehát, holnap vizitre!

— Vizitre, halálíg!

— Azután a — keblekre!

— A keblekre — halálíg!

— Azután el Amerikába!

El, Amerikába — halálíg!

Fityfirty ur közelebb sompolygott, azután föltette „zvikker“-jét, s végig mérte hőseinket.

— Hüm....

(Vége köv.)

rek a futás, ugrás, mászás, és uszásban, az ütlegezéssel egyetemben. Ez nem mutat mást, mint azt, minő és hányféle volt a föld első gyermekeinek tornászata; mert a főlemlítettek bátran mondhatjuk a testgyakorlás kezdeményezéseinek.

Az éhség parancsolta vadászaton kívül, tehát az állatok ellen támasztott harczon kívül, igen gyakran előjön az egyeseknek, vagy törzseknek harca is; ez ugyanazon fegyvereket igénylé, melyeket az előbbi; testi ügyességet sem nélkülözhetett a győzni kívánó; azért oly fontos volt az előkészület e harcokra is, mint a vadászatra.

A test-gyakorlatra elődeinknek szükségök volt akkor is, midőn a harc, vagy vadászat szünetelt; mert az isteneknek szánt ünnepi áldozatoknál a testi élénkség és ügyesség ép oly fontos és szép, mint a vadászaton. Így találják ezt már a mandusk szertartás-könyvében is, hol az áldozattevő számára nő nyilat tart kezében, midőn áldozati oltáránál így esd a kisdéd őrszellemeihez: „Vállát szélessé te gyétek, változtassátok a mit iszik velővé; piros arczát növeljétek, éltesseitek sokáig! De így találjuk a fent mondottakat minden népnél ifju korában; így van az ma is azoknál, kik még igen műveletlenek. Itt is, ott is áldás a testi ügyesség a legtöbb esetben.

A régi zsidókról tudjuk, hogy nemcsak jó parittások és harcosok voltak, hanem kitünő tánczosok is; a gyermekeknek ügyesen kelle nemcsak ijászni és dárdát vetni a régi perzsáknál, hanem még lovagolni is; így a szittyáknál is. Az ősgermánok kiválólag kedvelék a vadászatot és harcot; épen azért már idejekorán serényen gyakorlák magokat a futásban. Később mind a már említett tornászati nemek kedvtöltésekké váltak, s lőnek műveltségi tényezők. A tornászat kezdetleges jelenségeül főlemlithetjük még a szövést is, melynek kezdete kihatolag az egyszerű összekötés volt; sokidőnek kellett elmulni, — némelyek szerint — hogy oda fejlődjék az, hol a szövés kezdődik. Mi azonban azt hisszük, hogy már Éva anyánk is fonta haját úgy ahogy; a kőkorszakból némi maradványok hasonló bizonyítanak.

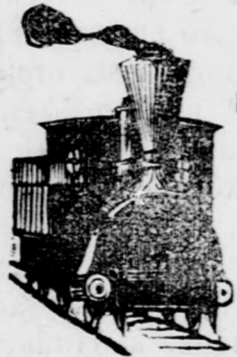
(Folytatása köv.)

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Borúshleméj

Menetrend.

A magyar észak

magyar-gácsországi vasut

keleti és

szági vasut vonalain.

SZERENCs—M.-SZIGET.

(Egyszersmind Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyház, Ungvár felé.)

Szerencs (ebédlő) ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u. érk. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u.
S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este.
M.-sziget érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg.

M.-SZIGET—SZERENCs

(Debreczen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Ungvár felé.)

M.-sziget ind. 6 ó. 55 p. reg. 11 ó. 31 p. d. e. érk. 5 óra — délután 8 óra 30 p. reggel.
S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 5 óra 45 p. d. u. 9 óra 48 p. délel.
Szerencs (ebédlő) érk. 5 óra 48 p. este 11 óra 2 p. d. e.

S.-A.-UJHELY—KASSA.

(Egysz. Homonna, Mező-Laborez felé.)

S.-a.-Ujhely ind. 6 óra 9 p. este 8 ó. 57 p. reg. érk. 6 óra 45 perc este 9 óra 33 p. d. e.
L.-Mihályi (eb.) ind. 7 óra 15 perc este 9 óra 48 p. d. e.
Kassa érk. 9 ó. 44 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

KASSA—S.-A.-UJHELY.

(Homonna, M.-Laborez felé.)

Kassa [ebédlő] indul 5 óra 11 p. reggel 1 óra 31 p. d. u. érk. 7 óra 40 p. reggel 4 óra 10 p. d. u.
L.-Mihályi [eb.] ind. 8 óra 20 p. reggel 4 óra 54 p. d. u.
S.-a.-Ujhely érk. 8 óra 56 p. reggel 5 óra 30 p. d. u.

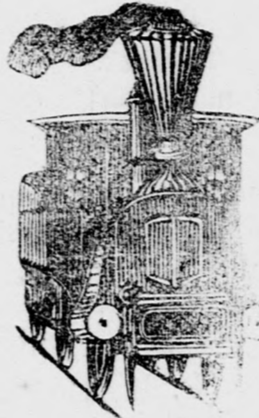
Eolyó év juniushó 1-től fogva a magyarországi vonalon Legenye-Mihályi és homonna közt a 7. és 8. számú helyivonat fog hetenként háromszor és pedig: hétfőn, szerdán és pénteken közlekedni

HOMONNA—LEGENYE-MIHÁLYI.

Homonna	elindulás	4 óra 18 perc	reggel.
Órmező	"	4 " 48 "	"
Nátáfalva [Megállóhely]	"	4 " 5 "	"
Nagymihály	"	5 " 40 "	"
Bánóc	"	6 " 10 "	"
T.-Terebes-Gálszécs	"	6 " 48 "	"
Velejte [Megállóhely]	"	7 " 34 "	"
Legenye-Mihályi	érkezés	7 " 50 "	"
S.-a.-Ujhely	"	8 " 56 "	"
Budapest	"	6 " 50 "	este.
Szigeth	"	9 " 38 "	"
Kassa	"	12 " 22 "	délután

LEGENYE-MIHÁLYI—HOMONNA.

Budapest	elindulás	7 " 30 "	reggel.
Szigeth	"	7 " 14 "	"
Kassa	"	1 " 20 "	délután.
S.-a.-Ujhely	"	6 " 40 "	este.
Legenye-Mihályi	"	7 " 30 "	"
Velejte [Megállóhely]	"	7 " 50 "	"
T.-Terebes-Gálszécs	"	8 " 44 "	"
Bánóc	"	9 " 22 "	"
Nagymihály	"	10 " 4 "	"
Nátáfalva [Megállóhely]	"	10 " 28 "	"
Órmező	"	10 " 52 "	"
Homonna	érkezés	11 " 19 "	éjszak.

Első magyar

gácsországi v.

Hirdetmény.

Az alóli igazgatóság ezennel közteszadásra hozza, miszerint a **Homonna-legenye-mihályi** vonalon hetenként háromszor közlekedő 7. és 8. sz. vegyes vonat forgalma f. hó 20-ával további rendelkezésig beszüntetik.

Bécs, 1876. év novemberhavában.

Az első magyar-gácsországi vasut igazgatósága.

N e h é z k ó r t
(Epilepsiát) levél utján gyógyit, szakma-orvos **Dr. Killisch**, Neustadt, Drezden (Szászország). **Több mint 8000 fényes gyógyeredmény.**

9321. szám.

Hirdetmény.

Zemplénmegye közönsége részéről köztudomásúvá tétetik, hogy a gesztelyi hidvám — jövő 1877. évi január 1-től számított három évre — a folyó évi novemberhó 30-án délelőtt 9 órakor a helyszínén Gesztely község házánál nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adadni.

Melyhez a bérleni kívánók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az eddigi haszonbér 10 %-ját 290 frt készpénzben az árverés megkezdése előtt bánatpénzül letenni kötelesek leendenek; az árverés megtörténte után pedig a legtöbbet ígérő bérlő a bánatpénz összegét a haszonbéri összeg 1/4 részéig azonnal felpótolni köteleztetik; többiben a haszonbéri föltételek a megyei tiszti ügyész irodájában Sátoralja-Ujhelyben megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1876. november 11.

Matolai Etele,
alispán.

Hirdetmény.

Mindazon zálogtárgyak, melyek hatóságilag engedélyezett zálog-kölcsön intézetemből mind-ekkoraig ki nem váltattak, folyó hó 19-én és 20-án délután 3 órakor intézetem helyiségében nyilvános árverésen eladadni fognak, mi is ezenel t. közönség tudomására hozatik.

S.-a.-Ujhely, nov. 16. 1876.

WEINSTEIN ALBERT,
hatóságilag eng. zálog-kölcsön intézet tulajdonos.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönséget ezennel értesíteni: miszerint ujonnan berendezett **üveg, porcellan, tükör, lámpa és konyhaeszközök** kereskedésemet helyben föntcza Deutsch-féle házban megnyitottam.

Raktáromban mindennemű **porcellan és köedény, éték, mosdó, kávé és thea teritékek**, kávéházak és fogadók részére szükséges cikkek, **sima és szegletű, metszett és metszettlen üveg neműek, aranykeretű tükörök, függöny-párkányok, pipereasztalok**, arany léczek, **Ditmár-féle** függő, salon, asztali és konyha-lámpák, **china-ézüst, alpacca, pákfong**, — evőeszközök, vsszföző-edények, mozsarak, gyertyatartók, vasalók, gőzmosó-kazánok, facsaró-gépek gazdag választékban és jutányos árban kaphatók.

Midőn végül a t. cz. közönségnek még tudomására hozom hogy mindennemű

üveges munkát gyorsan és pontosan elkészítetek.

Sátoralja-Ujhely, 1876. októberhóban,

kiváló tisztelettel

Szóllósy Sándor.